

“บังคับให้มันพูดให้ได้ภายในพรุ่งนี้” - บทสรุปผู้บริหาร

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในประเทศไทย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการขับเคลื่อนรณรงค์ระดับสากลที่มีผู้ร่วมการรณรงค์กว่าเจ็ดล้านคน เพื่อให้ทุกคนในโลก ได้รับการคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน

วิสัยทัศน์ของเราคือทุกคนควรได้รับสิทธิทุกประการตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่น ๆ

เราเป็นหน่วยงานอิสระไม่ขึ้นกับรัฐบาล อดมการณ์ทางการเมือง ไม่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือศาสนา และได้รับการสนับสนุนจากค่าสมาชิกและการบริจาคจากสาธารณะ

© Amnesty International 2016

Except where otherwise noted, content in this document is licensed under a Creative Commons (attribution, non-commercial, no derivatives, international 4.0) licence.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

For more information please visit the permissions page on our website: www.amnesty.org

Where material is attributed to a copyright owner other than Amnesty International this material is not subject to the Creative Commons licence.

First published in 2016

by Amnesty International Ltd

Peter Benenson House, 1 Easton Street

London WC1X 0DW, UK

Index: ASA 39/4746/2016

Original language: ENGLISH

amnesty.org

Cover photo: Stock Image © Igor Stevanovic/Alamy

AMNESTY
INTERNATIONAL

บทสรุปผู้บริหาร

“พวกเขาถามว่า ‘แกทำอะไรไหม?’ ถ้าใครบอกว่า ‘ไม่’ พวกเขาถือเอาไฟจี้พวกเราได้แต่ร้องไห้คร่ำครวญ พวกเขาเอาไฟจี้ที่อวัยวะเพศของผม ที่หน้าอกและหู พวกเขาทำแบบนั้นกับคนอื่นด้วย ผมถูกไฟจี้ 20 กว่าครั้ง...จากนั้นพวกเขาก็เอาถุงขยะคลุมหน้าผม ผูกชะแนงจนผมหายใจแทบไม่ออก แล้วผมก็หมดสติไป...พวกเขาบอกให้เราได้รับสารภาพ ผมกลัวว่าผมจะต้องตาย ผมคิดถึงเมีย คิดถึงลูก ผมไม่อยากสูญเสียพวกเขาไป”

ชายชาวละหู่ อายุ 47 ปีอธิบายถึงสภาพการทรมานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลังถูกเรียกให้หยุดตรวจบริเวณด้านตรจรมถนนในเชียงใหม่

เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจในไทยได้ใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างสม่ำเสมอกับบุคคลที่ถูกควบคุมตัว แม้ทางการจะยืนยันซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่าไม่ได้ทำก็ตาม การทรมานเกิดขึ้นในลับ ในค่ายทหาร ในที่ควบคุมตัว ที่โรงพักและสถานที่ควบคุมตัวอย่างไม่เป็นทางการ ในบางกรณี การทรมานเกิดขึ้นแบบที่คนทั่วไปเห็นได้ ตามท้องถนนหรือตามด่านตรวจของตำรวจ เหตุการณ์ทรมานมักเป็นผู้ต้องสงสัยว่าก่อเหตุรุนแรง เป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล แรงงานข้ามชาติ ผู้ต้องสงสัยในคดียาเสพติด ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ และคนที่มาจากหลายหลายพื้นเพ ด้านหนึ่งการปฏิบัติมิชอบเหล่านี้ดำเนินต่อไปด้วยความสนับสนุนจากรอบกฎหมายและโครงสร้างเชิงสถาบัน แต่อีกส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะการขาดการคุ้มครองเพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย รวมทั้งการไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษหรือไม่สามารถคืนความยุติธรรมให้กับผู้เป็นเหยื่อได้

รายงานฉบับนี้ให้ข้อมูลการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย 74 กรณีจากการเก็บข้อมูลของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วงที่เดินทางมาประเทศไทยทั้ง 6 ครั้งระหว่างปี 2557 และ 2558 เป็นการทบทวนและวิเคราะห์ถึงความล้มเหลวในด้านกฎหมาย นโยบาย และการปฏิบัติของไทย ซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่น่ารังเกียจและยังมีข้อเสนอแนะอย่างละเอียดต่อทางการไทยถึงขั้นตอนที่ควรปฏิบัติเพื่อยุติการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในประเทศ

ในวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ผู้นำกองทัพใช้กำลังยึดอำนาจจากรัฐบาลรักษาการณ์ในการทำรัฐประหารทโดยไม่มีการสูญเสียเลือดเนื้อ เพื่อยุติความวุ่นวายทางการเมืองและการประท้วงในท้องถนน

“บังคับให้มันพูดให้ได้ภายในหนึ่งชั่วโมง”
การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในประเทศไทย

ที่ดำเนินมาหลายเดือน คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งเป็นชื่อของรัฐบาลทหารสัญญาว่าจะปฏิรูปการบริหารประเทศก่อนที่จะฟื้นฟูระบอบประชาธิปไตย แต่ที่ผ่านมามีการขยายระยะเวลาที่จะมีการเลือกตั้ง และการเปลี่ยนผ่านทางการเมืองซ้ำแล้วซ้ำอีก ในช่วงที่เขียนรายงานนี้ ดูเหมือนคสช.ยังคงมีอำนาจอยู่ต่อจนกว่าจะมีการเลือกตั้งในช่วงปลายปี 2560 อย่างเร็วสุด และจนกว่าจะมีรัฐบาลใหม่

คสช.ต้องแบกรับความท้าทายอันเป็นผลมาจากวิกฤตการเมืองที่ยืดเยื้อในไทย ในภาคใต้ของไทย กลุ่มแบ่งแยกดินแดนเชื้อสายมลายูได้ก่อความรุนแรง ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตหลายพันคนและสร้างรอยบาดแผลลึกแก่บรรดาพลเรือนในพื้นที่ คสช.ยังใส่ใจต่อวิกฤตการอพยพของประชาชนในภูมิภาค ปัญหาการค้ายาเสพติด และภัยคุกคามต่อความมั่นคงในประเทศ เพื่อตอบโต้กับปัญหาท้าทายเหล่านี้ ทางการจึงมักใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ซึ่งเป็นการละเมิดพันธกรณีของไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ

กฎหมายและกระบวนการที่สนับสนุนให้เกิดการทรมาน

ไทยเป็นรัฐภาคีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment-CAT) ซึ่งเป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่สำคัญเกี่ยวกับการทรมาน อนุสัญญานี้ห้ามมีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอย่างเบ็ดเสร็จ ในทุกสภาพการณ์และไม่มีข้อยกเว้น ไทยยังเป็นภาคีของอนุสัญญาระหว่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งห้ามการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย รัฐบาลไทยจึงต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดการป้องกันและการเยียวยาอย่างเป็นผลต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ดังที่กล่าวถึงในรายงานนี้ ทางการไทยยังคงต้องทำงานในเรื่องนี้อีกมาก และควรทำในตอนนี้

อนึ่ง กรอบกฎหมายของไทยยังคงมีข้อบกพร่องในแง่การคุ้มครองบุคคลให้ปลอดภัยจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2557 ที่ประกาศใช้โดยคสช.ภายหลังรัฐประหารไม่ครอบคลุมประเด็นการทรมาน นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายอาญาของไทยไม่กำหนดนิยามของการทรมานและไม่มีข้อบทเพื่อเอาผิดทางอาญาเป็นการเฉพาะ รวมทั้งกฎหมายไทยไม่มีข้อห้ามอย่างชัดเจนในการใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย เป็นหลักฐานในการพิจารณาคดี

กฎหมายไทยกำหนดหลักประกันสำคัญหลายประการเพื่อป้องกันการทรมาน รวมทั้งกำหนดให้ต้องนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวมายังศาลภายในเวลา 48 ชั่วโมงหลังการจับกุม และการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกควบคุมตัวที่จะให้มีทนายความระหว่างการสอบปากคำ อย่างไรก็ตาม ภายใต้อำนาจของคสช. กฎหมายและคำสั่งของรัฐบาลหลายประการกลับมีอำนาจเหนือบทคุ้มครองเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 และคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 และ 13/2559 (นับจากนี้เรียก คำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 และ 13/2559) กฎหมายและคำสั่งเหล่านี้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทหารในการควบคุมตัวบุคคลในสถานที่ควบคุมตัวอย่างไม่เป็นทางการ กล่าวคือ “สถานที่อื่นที่มีใช้สถานีตำรวจ ที่คุมขัง ทัณฑสถาน หรือเรือนจำ” ตามคำสั่งทั้งสองฉบับ ทั้งนี้โดยไม่สามารถร้องขอให้ศาลตรวจสอบในช่วงเวลาดังกล่าวแต่ไม่เกินเจ็ดวัน กล่าวอีกอย่างหนึ่ง ผู้ถูกควบคุมตัวอาจถูกควบคุมตัวไว้โดยไม่มีการแจ้งให้ทราบ ไม่มีระเบียบปฏิบัติ และไม่มีการกำกับดูแล ทำให้พวกเขาไม่ได้รับการคุ้มครองตามหลักการสำคัญเพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

พระราชบัญญัติกฏอัยการศึกได้ถูกนำมาใช้อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ขัดแย้งทางภาคใต้ของไทยนับแต่ปี 2549 รวมทั้งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (นับจากนี้จะเรียกว่า พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉิน) ซึ่งอนุญาตให้ทหารควบคุมตัวบุคคลได้ไม่เกิน 30 วันโดยได้รับความเห็นชอบจากศาล สองวันก่อนรัฐประหาร กองทัพประกาศใช้กฏอัยการศึกทั่วประเทศ และในเดือนเมษายน 2558 มีการยกเลิกการประกาศใช้กฏอัยการศึก ยกเว้นแต่พื้นที่ภาคใต้ และได้ประกาศใช้คำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 แทน ซึ่งให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทหารในการควบคุมตัวบุคคลสำหรับความผิดประการต่าง ๆ รวมทั้งความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ และภัยคุกคามต่อความมั่นคงอย่างร้ายแรง คำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 13/2559 ซึ่งมีการประกาศใช้เมื่อเดือนมีนาคม 2559 ได้ขยายอำนาจของทหารมากขึ้นในการควบคุมตัวบุคคลตามความผิดทางอาญาหลายประเภท

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีความเห็นว่า การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายของทหารเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในช่วงเจ็ดวันของการควบคุมตัวที่ขาดการตรวจสอบและเป็นไปตามกฎหมายและคำสั่งพิเศษ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมักจะหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ตัวอย่างเช่น มีการสอบปากคำผู้ถูกควบคุมตัวนอกโรงพัก และมีการใช้ความรุนแรง การข่มขู่และคุกคามเพื่อเรียกร้อยเงินติดสินบน เพื่อแลกกับการไม่ดำเนินคดีในระบบยุติธรรมทางอาญา

ข้อบกพร่องตามกรอบกฎหมาย นโยบายและการปฏิบัติในประเทศไทยเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่ออย่างร้ายแรงต่อบุคคลและชุมชนทั่วประเทศ

การทรมานในสามจังหวัดชายแดนใต้

ในภาคใต้ของไทย ทหารมักทรมานผู้ต้องสงสัยว่าก่อความไม่สงบและบุคคลอื่นอย่างต่อเนื่องในค่ายทหาร ในระหว่างการควบคุมตัวเป็นเวลาเจ็ดวันโดยใช้อำนาจตามกฏอัยการศึก ผู้ตกเป็นเหยื่อบอกว่าพวกเขาถูกเตะ ต่อย ตีด้วยไม้ ถูกหวดด้วยพานท้ายปืน ถูกบีบคอ ถูกรัดคอให้หายใจไม่ออกด้วยถุงพลาสติก และมีการเอาหน้ำราดอย่างต่อเนื่องขณะที่ผูกผ้าปิดตา (waterboarding) รวมทั้งการปฏิบัติมิชอบรูปแบบอื่น ๆ การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในรูปแบบเหล่านี้มักถูกนำมาใช้เพื่อบังคับให้ผู้ถูกควบคุมตัวรับสารภาพผิด หรือเพื่อรีดข้อมูลที่น่ามาใช้เพื่อปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบ ภายหลังจากถูกควบคุมตัวและปฏิบัติมิชอบเป็นเวลาเจ็ดวัน ผู้ถูกควบคุมตัวส่วนใหญ่จะถูกส่งตัวไปที่ค่ายอิงคยุทธบริหาร (นับจากนี้เรียก ค่ายอิงคยุทธฯ) ซึ่งสภาพการควบคุมตัวจะดีขึ้นมากสำหรับคนส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่เคยถูกควบคุมตัวบางคนในค่ายอิงคยุทธฯบอกในการให้สัมภาษณ์กับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า พวกเขาถูกซ้อมหรือถูกปฏิบัติมิชอบในค่ายทหารนี้เช่นกัน

“ไฟซาล” (ชื่อสมมติ) ชายหนุ่มอายุเกือบ 30 ปีผู้ซึ่งถูกจับกุมในภาคใต้ของไทยช่วงปลายปี 2556 เขาบอกกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่าถูกทหารทรมานทันทีภายหลังการจับกุม

“พวกเขาบอกให้ผมดูภาพถ่ายและบอกว่าใช้ตัวผมหรือไม่ ผมบอกว่าไม่ พวกเขาก็ถามซ้ำอีก พอผมปฏิเสธเป็นครั้งที่สาม พวกเขาเตะผม จากนั้นเอาถุงแฉะมาใส่โดยไฟล่มือไปด้านหลัง เอาผ้ารัดคอผมจากข้างหลัง และถามผมว่า แก (เป็นคนทำความผิดนี้) ใช้หรือไม่ ตรงนี้มีเจ้าหน้าที่อยู่หกคน พอผมทำท่าจะขาดลมหายใจ พวกเขาทั้งหมด

¹ “บังคับให้มันพูดให้ได้ภายในหนึ่งชั่วโมง”
การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในประเทศไทย

จากนั้นก็เริ่มทำซ้ำอีก พวกเขาทำแบบนี้สามครั้ง ผมคิดว่าผมต้องตายแน่นอน จากนั้นพวกเขาเอาถุงพลาสติกมาคลุมหัวผม และรัดด้วยผ้าไว้ด้านหลัง พวกเขาจับตบและเตะผม ใช้พานท้ายปืนตีที่หลังและหน้าอก ทำให้ผมหายใจไม่ออก ได้แต่ร้องไห้และบอกว่า ‘ผมไม่ได้ทำ’ แต่พวกเขาก็ยังไม่หยุด พวกเขาทำแบบนี้ประมาณครึ่งชั่วโมงแล้วผมก็เป็นลมหมดสติไป จากนั้นพวกเขาเอาน้ำมาราดเพื่อให้ผมตื่นขึ้นคืนมา”

ไฟซาล” ให้ข้อมูลกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า มีการส่งตัวเขาไปยังหน่วยปฏิบัติการพิเศษ และถูกควบคุมตัวและถูกทรมานเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ ก่อนจะได้รับ การปล่อยตัวโดยไม่มีข้อหา นอกจากการทำร้ายร่างกายแล้ว ยังมีการข่มขู่ทำให้ “ไฟซาล” อับอายโดยจัดสถานการณ์จำลองเหมือนจะประหารชีวิตเขา

การทรมานบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าทำความผิด “ทางการเมือง” และความรุนแรงที่มีมูลเหตุจากการเมือง

ในบรรยากาศที่ตึงเครียดหลังรัฐประหาร มีการใช้อำนาจตามกฎหมายยุติการศึกและคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 เพื่อควบคุมตัวผู้เกี่ยวข้องกับการเมือง นักกิจกรรม ผู้สื่อข่าว นักวิชาการ และบุคคลอื่นหลายร้อยคน ในค่ายทหาร และสถานที่อื่น ๆ โดยเป็นการควบคุมตัวที่มักเรียกว่า “การปรับทัศนคติ” กล่าวคือ บุคคลจะถูกควบคุมตัวไว้ไม่เกินเจ็ดวัน มีการซักถามเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและแรงจูงใจ และ “สนับสนุน” ใ้ห้องเว้นการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ในหลายกรณี เจ้าหน้าที่จะควบคุมตัวและปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านี้ ในลักษณะที่ไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอก มีการสร้างแรงกดดันทางจิตใจ การใช้ผ้าปิดตาเป็นเวลานาน และกำหนดเงื่อนไขที่จำกัดสิทธิเพื่อแลกกับการปล่อยตัว ซึ่งถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

ในกรณีอื่น ๆ มีการทรมานในช่วงเวลาเจ็ดวันนี้โดยใช้วิธีการทรมานแบบเดียวกับที่ใช้เพื่อปราบปราม การก่อความไม่สงบในภาคใต้ของไทย “เลิศ” ซึ่งถูกเรียกตัวให้มาซักถามที่ค่ายทหารไม่นาน หลังรัฐประหาร ให้ข้อมูลกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า เขาถูกปิดตาและถูกข้อมอย่างหนักระหว่างการสอบปากคำในค่ายทหารแห่งหนึ่งที่กรุงเทพฯ

“พวกเขาซักถามผมตั้งแต่เที่ยงหรือประมาณ 11 โมงเช้า จนถึงสองทุ่มหรือสามทุ่มของทุกวันเป็นเวลาสี่วันติดต่อกัน โดยไม่ให้ผมดื่มน้ำในช่วงเวลานั้นเลย มีผู้ชายกำยำสองสามคนที่ทำร้ายและรุมข่มขู่ผมระหว่างสอบปากคำ พวกเขาต่อยผมด้วยกำหมัดหรือเตะผมด้วยเท้า ผมรู้สึกได้ว่าน่าจะมีคนอื่นอยู่ร่วมด้วยเพราะได้ยินเสียงคนแตกต่างกัน พวกเขาบังคับให้ผมสารภาพ และบอกว่าได้อัศจรรย์โอเอเอาไว้แล้ว

“ผมไม่กล้าพูดว่าไม่ ผมได้แต่บอกว่าใช้สำหรับทุกคำถาม พอผมล้มลงเพราะถูกข้อม พวกเขาจะดึงผมขึ้นมา พอผมหล่นจากเก้าอี้ บางครั้งก็แทบหายใจไม่ออก พวกเขาจะจับผมขึ้นมาหิ้วเก้าอี้และซักถามต่อไป พวกเขาเอาอาวุธหรือวัตถุที่เป็นของแข็งที่มีเสียงดัง ตีที่หน้าอกผม ทำให้กล้ามเนื้อผมเกร็ง ถ้าผมเกร็งช่วงที่พวกเขาตีผม ผมก็จะรู้สึกเจ็บมากขึ้น ผมต้องพยายามผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ในวันที่สองพวกเขาบอกผมว่า

“วันที่ถ้าแกไม่พูด ครอบครัวแกเดือดร้อนแน่ จันรู้แหละว่าครอบครัวแกอยู่ที่ไหน” พวกเขาเชื่อว่า
จะลักพาคนในครอบครัวของผมไป และทำให้พวกเขาหายตัวไปเลย”

การทรมานในบริบทของปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมาย

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะระหว่างการปราบปรามการก่อความไม่สงบ
ในภาคใต้ของไทย หรือกรณีที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและความมั่นคงที่เกิดขึ้นหลังรัฐประหารเท่านั้น ในช่วง
หลายปีที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารยังได้ทำการทรมานหรือปฏิบัติอย่างโหดร้ายต่อผู้ต้องสงสัยในคดี
ยาเสพติด แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ชนพื้นเมือง และบุคคลอื่น โดยเกิดขึ้นเป็นประจำใน
ปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารซึ่งทำการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายในบริบท
ของการบังคับใช้กฎหมาย หรือปฏิบัติการด้านความมั่นคง มักไม่ได้ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติกฏอัยการ
ศึกหรือคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 แต่มักหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามแนวทางป้องกันการทรมานที่กำหนดไว้
ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือตามข้อบทกฎหมายอื่น ๆ ของไทย ไม่ว่าจะเป็นการซ้อม
บุคคลในสถานที่อื่นที่ไม่ใช่โรงพัก อย่างเช่น บริเวณจุดตรวจชั่วคราว ตามท้องถนนหรือในที่สาธารณะอื่น ๆ
อย่างไรก็ดี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกังวลอย่างมากว่า คำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 13/2559 ซึ่งให้อำนาจ
เจ้าหน้าที่ทหารในการควบคุมตัวบุคคลอย่างขาดการตรวจสอบตามความผิดทางอาญาหลายประการ จะยิ่ง
สนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติมิชอบในวงกว้างมากขึ้น

การประจานความผิดเป็นแนวทางปฏิบัติของตำรวจต่อผู้ต้องสงสัยในคดียาเสพติดในประเทศไทย
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมักบังคับให้ผู้ต้องหาต้องปัสสาวะต่อหน้าสาธารณะจุด
ตรวจ หรือตามถนน ทั้งนี้เพื่อนำตัวอย่างไปตรวจสอบ นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจยังมักใช้อำนาจตาม
กฎหมายยาเสพติด เพื่อริดไถเงินจากคนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง มีการใช้ความรุนแรง การทำให้อับอาย และการ
คุกคามเพื่อเรียกเงินสินบน

แรงงานข้ามชาติในประเทศไทยซึ่งมักไม่มีเอกสารและไม่ผ่านการลงทะเบียน เสี่ยงที่จะถูกปฏิบัติ
อย่างมิชอบโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้อำนาจของทางการเพื่อส่งกลับบุคคลโดยผลการ
โดยไม่ให้เข้าถึงกระบวนการร้องเรียนต่อศาลหรือหน่วยงานฝ่ายบริหาร เป็นเหตุให้ผู้เข้าเมืองมักเสี่ยงจะถูกใช้
ความรุนแรง ถูกบังคับขืนใจ และถูกรีดไถเงิน ตามข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับ แรงงานข้าม
ชาติที่ประสบปัญหาเหล่านี้ มักต้องยอมจ่ายเงินสินบนในที่สุด

การใช้การทรมานอย่างกว้างขวางในภาคใต้ของไทย และในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและความ
มั่นคงตามที่บรรยายไว้ในรายงานนี้และตามข้อมูลของเอ็นจีโอไทย รวมทั้งข้อบกพร่องสำคัญของกรอบ
กฎหมายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการทรมาน ทำให้แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสรุปได้ว่า การทรมานและ
การปฏิบัติที่โหดร้ายของเจ้าหน้าที่ทหารในประเทศไทยเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามคำนิยามในข้อ 20 ของ
อนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ

ยุติการใช้การทรมานในประเทศไทย

เหยื่อการทรมานต้องเผชิญปัญหาทำลายหลายประการในเข้าถึงการเยียวยา รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉิน และคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 และคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 13/2559 ต่างให้อำนาจคุ้มครองเจ้าหน้าที่ ซึ่งสามารถใช้และได้ถูกใช้เพื่อคุ้มครองไม่ให้เจ้าหน้าที่ทหารและหน่วยงานอื่นต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่เป็นการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย นอกจากนี้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการและศาล เมื่อได้รับคำร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย มักไม่สามารถหรือไม่ประสงค์จะสอบสวนตามข้อกล่าวหาโดยทันที อย่างเป็นอิสระ ไม่ลำเอียงและเป็นผลซึ่งเป็นข้อกำหนดตามกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ

ในรายงานที่เสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และคณะกรรมการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ รัฐบาลไทยได้ให้คำมั่นที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับข้อห้ามต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย นอกจากนี้ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้จัดการปรึกษาหารือที่สร้างสรรค์กับเอ็นจีโอในประเทศและระหว่างประเทศหลายครั้ง รวมทั้งที่ประชุมกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เกี่ยวกับข้อเสนอที่จะนำกฎหมายต่อต้านการทรมานมาใช้ ในช่วงที่เขียนรายงานนี้ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย (นับจากนี้จะเรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย”) อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีข้อบังคับอย่างเต็มที่ตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ กฎหมายนี้ย่อมถือเป็นก้าวที่สำคัญเพื่อการป้องกันการทรมานในประเทศ การแก้ไขเพิ่มเติมและผ่านร่างกฎหมายนี้ควรเป็นวาระเร่งด่วนอย่างหนึ่งของรัฐบาล

การยุติการใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจัง อย่างต่อเนื่องและจากหลายภาคส่วน ซึ่งรวมถึงการจัดตั้งองค์กรและกระบวนการใหม่ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร ผู้พิพากษา และข้าราชการ ความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศ และการปฏิรูปกฎหมายอื่น ๆ นอกเหนือไปจากการผ่านร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้ เพื่อยุติการทรมานทางการไทยต้องทบทวนข้อบทที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านความมั่นคงสามารถที่จะลดยกเว้นผิดอย่างกว้างขวาง และสร้างวัฒนธรรมของทหารและตำรวจที่จะเคารพและคุ้มครองบุคคลจากทุกภาคส่วนของสังคม

ข้อเสนอหลัก

- **ยุติการควบคุมตัวที่ไม่สามารถตรวจสอบได้:** ยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 และ 13/2559 ให้เป็นไปตามมาตรฐานและกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งประกันให้บุคคลถูกควบคุมตัวเฉพาะในสถานที่ควบคุมตัวอย่างเป็นทางการ และให้เข้าถึงทนายความ ครอบครัว และศาลที่เป็นอิสระโดยพลัน และประกันว่าการสอบปากคำจะเกิดขึ้นโดยมีทนายความอิสระร่วมอยู่ด้วย

- **ออกกฎหมายเอาผิดทางอาญากับการทรมาน:** ประกันว่าร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย มีเนื้อหาสอดคล้องอย่างเต็มที่กับข้อกำหนดของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ และให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายโดยไม่ให้ล่าช้า
- **ห้ามใช้พยานหลักฐานที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายในการพิจารณาคดี:** กำหนดหลักประกันในกฎหมายและการปฏิบัติว่าจะไม่อนุญาตให้นำ “คำสารภาพ” และถ้อยคำอื่นใดที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย เพื่อใช้ในการพิจารณาคดีของศาล ทั้งนี้โดยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 226(1) ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- **สอบสวนและฟ้องร้องดำเนินคดี:** ยุติการลอบหนวลพินิจด้วยการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย เพื่อจัดตั้งหน่วยงานพลเรือนที่เป็นอิสระและเข้าถึงได้ เพื่อดำเนินการสอบสวนตามข้อร้องเรียนและรายงานการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายโดยพลัน อย่างไม่ลำเอียงและเป็นผล และกรณีที่มีพยานหลักฐานโดยชอบอย่างเพียงพอ ให้ฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้ต้องสงสัย โดยไม่คำนึงว่าเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งมียศหรือตำแหน่งใด และให้มีการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม
- **จัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแล:** ให้สัตยาบันและปฏิบัติตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี รวมทั้งการจัดทำกลไกป้องกันระดับชาติที่เป็นอิสระ เป็นผล และได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างเต็มที่ เพื่อให้มีอำนาจในการเข้าเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวทุกแห่งและเข้าเยี่ยมบุคคลที่ถูกควบคุมตัวทุกคน โดยไม่มีการขัดขวางและไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า
- **จัดให้ผู้เสียหายจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเข้าถึงการเยียวยา:** จัดทำมาตรการที่เป็นระบบและครอบคลุมและดำเนินการอย่างเป็นผลและเข้าถึงได้ โดยการปรึกษาหารือกับเหยื่อการทรมานและตัวแทนของพวกเขา เพื่อช่วยเหลือให้ผู้เสียหายจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายทุกคนเข้าถึงการชดเชยความเสียหาย การฟื้นฟูบำบัด การชดเชย ความพึงพอใจ และหลักประกันว่าจะไม่เกิดซ้ำอีก ตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

องค์การนิรโทษกรรมสากล
เป็นการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชน
ในระดับสากล
เมื่อความยุติธรรมเกิดขึ้นกับ
บุคคลหนึ่ง มันมีความสำคัญกับ
พวกเราทุกคน

CONTACT US

info@amnesty.org

+44 (0)20 7413 5500

JOIN THE CONVERSATION

www.facebook.com/AmnestyGlobal

[@AmnestyOnline](https://twitter.com/AmnestyOnline)

“บังคับให้มันพูดให้ได้ภายในพรุ่งนี้”-

บทสรุปผู้บริหาร

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในประเทศไทย

ในประเทศไทย เจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลประกาศเจตจำนงที่จะยุติการใช้การทรมาน อย่างไรก็ตาม ภายใต้อำนาจของอินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลพบว่าจากการวิจัยในช่วงสองปีที่ผ่านมา การทรมานยังคงเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายจนน่าตกใจ สมาชิกสภาสิทธิมนุษยชนอยู่ระหว่างการพิจารณาร่างกฎหมาย ซึ่งหากผ่านการรับรอง จะเป็นการเอาผิดทางอาญาอย่างชัดเจนกับการทรมาน และสนับสนุนการคุ้มครองเพื่อให้ปลอดภัยจากการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายรูปแบบอื่น

การประกาศใช้และการบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการทรมานที่มีเนื้อหาสอดคล้องอย่างเต็มที่กับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ เป็นขั้นตอนที่จำเป็นที่รัฐบาลไทยต้องดำเนินการเพื่อยุติการละเมิดที่ร้ายแรงเหล่านี้

รายงาน “บังคับให้มันพูดให้ได้ภายในพรุ่งนี้” เปิดเผยข้อค้นพบจากการศึกษาในช่วงสองปีของแอมเนสตี้ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลเกี่ยวกับการใช้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายของทางการไทย ด้วยความช่วยเหลือจากเอ็นจีโอด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ แอมเนสตี้ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลได้รวบรวมคำให้การโดยตรงของผู้ตกเป็นเหยื่อ ข้อมูลจากเอกสารของศาล ประวัติการรักษาพยาบาลและพยานหลักฐานรูปแบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทรมาน 74 กรณีที่เกิดขึ้นในบริบทต่าง ๆ ในภาคใต้ของไทย ทหารทรมานบุคคลที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อความไม่สงบ ส่วนในพื้นที่อื่น ๆ ทางภาคใต้หรือปฏิบัติอย่างโหดร้ายกับบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนทำผิดในคดีการเมือง หรือกระทำความรุนแรงทางการเมือง ผู้ต้องสงสัยในคดียาเสพติด แรงงานข้ามชาติและประชากรกลุ่มอื่น ๆ บทสรุปผู้บริหารนี้ได้กล่าวถึงความล้มเหลวในเชิงกฎหมายและเชิงสถาบันองค์กรซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้เกิดการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในประเทศไทยและให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติที่มีขอบเขตนี้อย่างไม่ให้เกิดขึ้นอีกต่อไป

